

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. június 10.)

az Ukrajnából származó vagy onnan szállított napraforgóolaj importjának az ásványi olajjal való szennyezettség kockázata miatt elrendelt különleges feltételek megállapításáról

(az értesítés a C(2008) 2709. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/433/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 53. cikke ⁽²⁾ bekezdésének második albekezdésére,

mivel:

- (1) Az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó sürgősségi riasztórendszert (RASFF) 2008. április 23-án értesítették arról, hogy Ukrajnából származó napraforgóolajban magas fokú ásványiolaj-szennyezettséget mutattak ki. Ezt az ásványiolaj-szennyezést később több, Ukrajnából származó, a Közösségbe az elmúlt hónapok során behozott nyers napraforgóolaj-szállítmányban is kimutatták. Az ásványi olajat nagy mértékben tartalmazó napraforgóolaj emberi fogyasztásra alkalmatlan, ezért veszélyesnek tekintendő. A szennyezés forrása egyelőre ismeretlen.
- (2) Az Európai Bizottság több alkalommal sürgette az ukrán hatóságokat, hogy adjanak tájékoztatást a szennyeződés forrásáról, továbbá annak jövőbeli megelőzése érdekében hozott intézkedésekről. A Bizottság biztosítékokat kért az ukrán hatóságoktól azon hatékony intézkedések megtétele vonatkozásában is, amelyek biztosítják, hogy az Ukrajnát elhagyó, az Európai Közösségbe irányuló napraforgóolaj-szállítmányokat megfelelő mintavételezésnek és elemzésnek vetik alá az ásványi olaj jelenlétének kimutatása céljából.
- (3) A szennyeződés forrásának megállapítására irányuló nyomozások jelenleg is folynak Ukrajnában. Az ukrán hatóságok ígéretet tettek arra, hogy olyan megfelelő ellenőrzési rendszert állítanak fel, amely biztosítani fogja, hogy az Európai Unióba irányuló napraforgóolaj-szállítmányok igazolást kapnak arról, hogy nem tartalmaznak olyan mértékben ásványi olajat, ami emberi fogyasztásra alkalmatlanná tenné a napraforgóolajat. Ugyanakkor még sort kell keríteni ezen ellenőrzési rendszernek a Bizottság felé történő részletes bemutatására. A Bizottságnak érté-

kelnie kell az ellenőrzési és igazolási rendszert annak érdekében, hogy meggyőződhessen annak pontosságáról és arról, hogy a rendszer megbízhatóan garantálja azt, hogy a Közösségbe exportált napraforgóolaj nem tartalmaz olyan szinten ásványi olajat, ami emberi fogyasztásra alkalmatlanná tenné a napraforgóolajat. Biztosítani kell, hogy egy ilyen ellenőrzési és igazolási rendszer felállításáig, értékeléséig és a Bizottság általi elfogadásáig további napraforgóolajat nem exportálnak a Közösségbe. Az ellenőrzési és igazolási rendszer értékelésére az ukrán hatóságok által adott részletes tájékoztatás alapján fog sor kerülni.

- (4) Az Európai Bizottság a napraforgó olaj ásványi olajjal való szennyezettségével összefüggésben fennálló kockázatoknak az értékelésére vonatkozó felkérését követően, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) nyilatkozatot adott ki az Ukrajnából származó napraforgóolaj ásványi olajjal való szennyezettségéről. A nyilatkozat hivatkozik az élelmiszer-adalékanyagokkal foglalkozó közös FAO-WHO szakértői bizottság (JECFA) által elvégzett értékelésekre, amelyben az ásványi olaj fajtájának függvényében megadják a toxicitás különböző szintjeit. Az EFSA megállapította, hogy az Ukrajnából származó szennyezett napraforgóolajjal kapcsolatban rendelkezésre álló vizsgálati adatok alapján a kimutatott ásványi olaj magas viszkozitású. Az expozícióra vonatkozó becslések alapján az EFSA arra következtetésre jutott, hogy – jóllehet az emberi fogyasztásra történő felhasználása nem kívánatos – a magas viszkozitású ásványi olajjal szennyezett napraforgóolajnak ez esetben nincs közegészségügyi jelentősége. Mivel a szennyeződés forrását eddig nem sikerült bizonyossággal meghatározni, így továbbra is fennáll annak a kockázata, hogy a napraforgóolaj elfogadhatatlanul nagy mennyiségben tartalmaz ásványi olajat.
- (5) A kockázat szintjére való tekintettel, még az ellenőrzési és igazolási rendszernek a Bizottság általi elfogadását követően is, a tagállamoknak ellenőrizniük kell a napraforgóolaj-szállítmányokat, hogy meggyőződjenek róla, hogy e szállítmányok valóban az igazoláson feltüntetett szinten tartalmazzák ásványi olajat. A kettős ellenőrzés e rendszere szükséges és indokolt annak érdekében, hogy kiegészítő garanciákat nyújtson az ukrán hatóságok által felállított ellenőrzési és igazolási rendszer pontossága és megbízhatósága tekintetében. Az ezen ellenőrzések elvégzésével kapcsolatban felmerült költségeket a behozatalért felelős vállalkozásoknak kell viselniük. A kedvezőtlen eredményekről a tagállamoknak az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó sürgősségi riasztórendszeren keresztül kell tájékoztatniuk a Bizottságot. A kedvező eredményekről három havonta kell beszámolniuk a Bizottságnak. E tájékoztatási kötelezettség az intézkedések felülvizsgálata miatt szükséges.

⁽¹⁾ HL L 31., 2002.2.1., 1. o. A legutóbb az 202/2008/EK bizottsági rendelettel (HL L 60., 2008.3.5., 17. o.) módosított rendelet.

- (6) A 178/2002/EK rendelet 53. cikke alapján lehetőség van arra, hogy amennyiben a tagállamok által önállóan hozott intézkedésekkel a kockázatot nem lehet eredményesen csökkenteni, úgy az emberek egészségének, az állatok egészségének vagy a környezetnek a védelmében a harmadik országból behozott élelmiszerekkel vagy takarmánnyal kapcsolatban megfelelő közösségi védőintézkedéseket fogadjanak el.
- (7) Az ukrán hatóságok által felállítandó ellenőrzési és igazolási rendszer értékeléséig és elfogadásáig az ásványi olajjal való szennyezettség kockázata miatt nem lehet Ukrajnából származó vagy onnan szállított napraforgóolajat behozni.
- (8) A tagállamok értesítést kaptak a szennyezésről és megtették a szükséges intézkedéseket a már forgalomba hozott, szennyezett napraforgóolajat és a napraforgóolajat tartalmazó élelmiszerek kivonása érdekében, összhangban az Európai Bizottságnak a RASFF rendszeren keresztül megfogalmazott ajánlásával.
- (9) A sürgősségre való tekintettel, az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság üléséig és az ukrán hatóságok tájékoztatását követően, a Bizottság a 178/2002/EK rendelet 53. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében meghatározott eljárással összhangban 2008. május 23-án elfogadta az Ukrajnából származó vagy onnan szállított napraforgóolaj importjának az ásványi olajjal való szennyezettség kockázata miatt elrendelt különleges feltételek megállapításáról szóló 2008/388/EK határozatot ⁽¹⁾.
- (10) Az intézkedéseket meg kell erősíteni, illetve módosítani kell a tagállamok illetékes hatóságai által elvégzett ellenőrzések költségei tekintetében.
- (11) Indokolt ezért a 2008/388/EK határozatot hatályon kívül helyezni és új határozattal felváltani.
- (12) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A tagállamok elrendelik az Ukrajnából származó vagy onnan szállított, 1512 11 91 vagy 1512 19 90 10 KN-kód alá tartozó napraforgóolaj (a továbbiakban: napraforgóolaj) behozatalának tilalmát, ami alól mentesülnek azon napraforgóolaj-szállítmányok, amelyekhez csatolnak olyan érvényes igazolást, ami tanúsítja hogy a szállítmány nem tartalmaz elfogadhatatlan

mennyiségű ásványi olajat, továbbá csatolják az ásványi olaj kimutatására elvégzett mintavételezés és elemzés eredményeit.

(2) Az (1) bekezdésben előírt igazolás csak olyan, a Közösségbe irányuló napraforgóolaj-szállítmányok behozatalához érvényes, amelyek esetében a mintavételezést és az értékelést, illetve az igazolás kiállítását azt követően végezték el, hogy az Európai Bizottság értékelte és hivatalosan elfogadta az ukrán hatóságok által felállított ellenőrzési és igazolási rendszert.

(3) A tagállamok az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottságon keresztül tájékoztatást fognak kapni az ukrán hatóságok által felállított ellenőrzési és igazolási rendszer részleteiről, valamint annak Bizottság általi hivatalos elfogadásáról.

(4) A tagállamok meghozzák a megfelelő intézkedéseket az Ukrajnából származó vagy onnan szállított valamennyi, érvényes igazolással rendelkező, behozatalra bemutatott napraforgóolaj-szállítmány mintavételes ellenőrzésével és elemzésével kapcsolatban annak biztosítása érdekében, hogy a napraforgóolaj az igazoláson feltüntetett mértékben tartalmaz ásványi olajat.

A tagállamok a kedvezőtlen eredményekről az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó sürgősségi riasztórendszeren keresztül tájékoztatják a Bizottságot. A kedvező eredményekről három havonta kell beszámolniuk a Bizottságnak.

(5) A tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az e határozat rendelkezéseinek nem megfelelő, Ukrajnából származó vagy onnan szállított napraforgóolaj takarmányként vagy élelmiszerként nem kerül forgalomba.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy a 4. és 5. pont végrehajtása során felmerülő költségeket a behozatalért felelős vállalkozók viseljék.

2. cikk

A 2008/388/EK határozat hatályát veszti.

3. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2008. június 10-én.

a Bizottság részéről
Androulla VASSILIOU
a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 136., 2008.5.24., 43. o.